

Justitsministeriet Administrationsafdelingen

Kontor: Budget- og Planlægnings-
kontoret
Sagsnr.: 2005-0091-0010
Dok.: HLS40100

Besvarelse af spørgsmål nr. 46 af 11. marts 2005 fra Folketingets Retsudvalg.

Spørgsmål:

”Ministeren bedes redegøre for udviklingen de seneste år i retning af større anvendelse af konfliktmægling, konfliktråd m.v. inden for ministerens nuværende sagsområde. Ministeren bedes herunder i oversigtform redegøre for de enkelte ordninger m.v., som er etableret.”

Svar:

Justitsministeriet kan oplyse følgende om ordningerne vedrørende retsmægling og konfliktråd:

Retsmægling

Justitsministeriet iværksatte i foråret 2003 i samarbejde med Domstolsstyrelsen og Advokatrådet en forsøgsordning med retsmægling i civile retssager ved byretterne i København, Århus, Ålborg og Roskilde samt ved Vestre Landsret. I december 2004 blev det besluttet at forlænge forsøgsordningen, mens Retsplejerådet overvejer, om der bør etableres en permanent, landsdækkende ordning.

Ved retsmægling forstås mæglingsbestrebelse, der har tilknytning til domstolens behandling af civile retssager, men rækker ud over forligsmægling, som den sædvanligvis praktiseres ved domstolene i dag. I retsmægling hjælper en mægler, der er knyttet til retten, som neutral tredjepart sagens parter med selv at finde frem til en for dem tilfredsstillende løsning på deres konflikt. Retsmægleren kan ikke træffe afgørelse i sagen. Det er frivilligt at deltage, og det, som foregår i retsmægling, er fortroligt.

Traditionel forligsmægling ved domstolene tager normalt udgangspunkt i parternes konkrete krav og de retlige rammer herfor. Ved retsmægling fokuserer man i en mere formløs proces i højere grad på de underliggende interesser i konflikten og på parternes behov og fremtid. Formålet med retsmægling er at nå frem til en aftalt løsning på konflikten, der opleves som mere tilfredsstillende af begge parter end den løsning, man kan nå frem til ved traditionel forligsmægling

eller dom. Parternes tilfredshed kan skyldes, at løsningen på konflikten ved retsmægling i højere grad tager hensyn til deres underliggende interesser, behov og fremtid, og at de i højere grad selv har indflydelse på forløbet. Parternes tilfredshed kan også skyldes, at retsmægling medfører en hurtigere og billigere løsning på konflikten, end man ville kunne få ved traditionel forligsmægling eller dom.

Justitsministeriets Forskningsenhed har netop afsluttet en evaluering af forsøget. På baggrund af de positive erfaringer med forsøget, som evalueringsrapporten peger på, og under henvisning til målsætningen i regeringsgrundlaget fra den 17. februar 2005 (*Nye Mål*), hvorefter regeringen vil udbrede anvendelsen af retsmægling som konfliktløsningsmiddel til alle landets domstole, har Justitsministeriet den 18. marts 2005 anmodet Retsplejerådet om at udarbejde et forslag til udformningen af en permanent, landsdækkende ordning vedrørende retsmægling.

Der kan i øvrigt henvises til det materiale om forsøgsordningen, som den 25. februar 2003 blev sendt til Folketingets Retsudvalg. Evalueringsrapporten er sendt til Retsudvalget den 18. marts 2005.

Konfliktråd

Justitsministeriet iværksatte i 1998 en forsøgsordning med mægling i konfliktråd i straffesager som supplement til den traditionelle strafforfølgning af kriminalitet. Forsøgsordningen gennemførtes af Det Kriminalpræventive Råd i samarbejde med Glostrup, Roskilde og Ringsted politikredse.

I konfliktrådet kan offer og gerningsmand mødes og sammen med en mægler tale om den begåede kriminalitet. Formålet med konfliktråd er blandt andet at give ofre for kriminalitet mulighed for at bearbejde vrede, angst, irritation, frustration eller andre følelser, der kan være forbundet med at have været udsat for kriminalitet. Konfliktråd søges anvendt i sager, der vurderes at kunne være egnede hertil, og deltagelsen i konfliktråd er frivillig.

Spørgsmålet om konfliktråd blev behandlet i forbindelse med forhandlingerne om flerårsaftalen for politiet for perioden 2004-2006. Resultatet af disse forhandlinger blev, at konfliktrådsordningen ikke blev landsdækkende. Det blev samtidig besluttet, at den etablerede konfliktrådsordning i de nævnte 3 politikredse skulle fortsætte indtil videre.

Anvendelsen af konfliktråd og rammerne for ordningen er nærmere omtalt i Justitsministeriets vedlagte besvarelse af 15. december 2004 af udvalgets spørgsmål nr. 53.